

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyně Mgr. Lucíí Trejbalovou ve věci

žalobce: X, narozen X
bytem X
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 12. 2022, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 16. 6. 2022, č. j. X. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím žalovaná zamítla žalobcovu žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

2. Žalobce nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu ze strany žalované. Posudek posudkového lékaře, že jeho zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole VII., položka 6b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů. Žalobce namítal, že posudkový lékař závěr učinil, aniž podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav, žalobce přes žádost nebyl přizván k osobnímu jednání. V době žádosti o invalidní důchod byl již podstatně omezen v pracovním začlenění, jak dokládá rozhodnutí o osobě zdravotně znevýhodněné ze dne 27. 10. 2017, č. j. X. Nebylo přihlédnuto k § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., jak vyplývá z lékařských zpráv, žalobcův zdravotní stav se nelepší. Žalobce odkázal na nové lékařské zprávy, podstoupený operační zákrok a termín dalšího zákroku, soudu předložil celou řadu lékařských nálezů a starší posudky. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce navrhoval, aby soud rozhodnutí žalované v obou stupních zrušil a žalované uložil ve věci znovu rozhodnout.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná shrnula průběh správního řízení a závěry posudků vypracovaných v obou stupních řízení. Konstatovala, že posudkový závěr Okresní správy sociálního zabezpečení Jablonec nad Nisou vycházel ze správného použití posudkových kritérií. S ohledem na námitky žalobce žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Za daného stavu žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
4. Z předloženého správního spisu zjistil soud následující rozhodné skutečnosti:
5. Žádostí ze dne 11. 5. 2022 žalobce požádal o přiznání invalidního důchodu. V rámci zjišťovací prohlídky byl posudkovou lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení Jablonec nad Nisou (dále jen „OSSZ“) vypracován posudek ze dne 14. 6. 2022, podle kterého žalobce není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť byl zjištěn celkový pokles pracovní schopnosti pouze o 25 %. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce, jehož hlavní příčinou je stav po rhegmatogenní amoci sítnice, stav po operaci, retinotomie, endolasser, kryo v říjnu 2021, byl posouzen dle kapitoly VII., položka 6b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Zvolena byla horní hranice poklesu pracovní schopnosti 15 %, která byla podle § 3 odst. 2 uvedené vyhlášky zvýšena o 10 % na celkových 25 %. Na základě tohoto posudku žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 6. 2022 žalobcovu žádost o přiznání invalidního důchodu zamítla.
6. V řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobce posouzen posudkovou zdravotní službou žalované. I podle posudku posudkové lékařské služby ze dne 14. 12. 2022 se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kde rozhodující příčinou byl stav po rhegmatogenní amoci sítnice vlevo, který byl hodnocen jako zdravotní postižení dle kapitoly VII., položka 6c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Zvolena byla horní hranice stanoveného rozpětí 20 % vzhledem k tomu, že se jedná o lehké až středně těžké postižení ve stabilizovaném stavu, kdy nelze očekávat zlepšení vizu na levém oku, s přihlédnutím ke konstatovaným komorbiditám. Tato horní hranice byla dle § 3 odst. 2 uvedené vyhlášky navýšena o 10 % pro vliv zdravotního postižení na výkon práce. Celkově dle posudku lékařské posudkové služby žalované činil pokles pracovní schopnosti žalobce 30 %. Ze závěru tohoto posudku vyšla žalovaná při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobce podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila, protože po přezkoumání zdravotního stavu žalobce činí pokles pracovní schopnosti 30 %, nejsou tak splněny podmínky pro uznání invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.

7. Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních námitek, které se týkaly posouzení stupně invalidity, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
8. Podmínky pro získání a trvání nároku na invalidní důchod jsou stanoveny zákonem o důchodovém pojištění. Podle § 39 odst. 1 citovaného zákona je pojištěnec invalidní, jestliže důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) uvedeného zákona, jestliže pracovního schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, jedná se o invaliditu prvního stupně; jestliže podle § 39 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně; a pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se podle § 39 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona o invaliditu třetího stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až odst. 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb. Rozhodnutí o dávce invalidního důchodu je tedy závislé na odborném posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti, na základě, kterého je určen stupeň invalidity pojištěnce.
9. V soudním přezkumném řízení bylo proto doplněno posouzení zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“), v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého posudkové komise posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
10. Protokolem o jednání a posudkem této posudkové komise provedl soud dokazování v rámci nařízeného ústního jednání.
11. Podle protokolu o jednání posudkové komise ze dne 3. 5. 2023 jednala posudková komise v příslušném složení za účasti odborné lékařky z oboru oftalmologie. Žalobce nebyl jednání posudkové komise přítomen, omluvil se. K jednání zaslal lékařskou zprávu z očního vyšetření ze dne 30. 12. 2022 MUDr. X, lékařskou zprávu z oční ambulance nemocnice Liberec ze dne 3. 1. 2023 MUDr. X, ze dne 6. 4. 2023 MUDr. X, dále lékařské zprávy ze dne 18. 4. a 20. 4. 2023 MUDr. X, propouštěcí zprávu z očního oddělení nemocnice Liberec ze dne 3. 2. 2023 MUDr. X, lékařskou zprávu ze dne 7. 2. 2023 MUDr. X a propouštěcí zprávu z očního odd. nemocnice Liberec ze dne 29. 3. 2023 MUDr. X. Posudková komise tak vypracovala posudek na základě podkladové dokumentace, kterou shledala k vypracování posudku dostačující.
12. Posudková komise v posudku ze dne 3. 5. 2023 konstatovala, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce posudková komise shledala zrakové onemocnění v důsledku stavu po oboustranné operaci katarakty a stavu po opakované repozici čoček s tím, že v říjnu 2021 bylo peroperačně patrné narušené pouzdro s iridodonezou a dislokací IOL s úzkou zornicí nereagující na mydriatika, byla popisována retinoschiza v dolním temp. kvadrantu, sítnice amována v celé dolní polovině. Posudková komise konstatovala funkční

výsledek vizu pravého oka v listopadu 2022 a vizu oka levého a uzavřela, že z funkčního hlediska se jednalo o postižení vizu levého oka s normálním vizem oka pravého. Zdravotní postižení posudková komise hodnotila dle kapitoly VII., položka 6c přílohy č. 1 k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti 15 – 20 %. Horní hranici 20 % posudková komise použila vzhledem k ostatním komorbiditám (diagnostikovaným onemocněním) a vzhledem k celoživotně vykonávaným dělnickým profesím pokles pracovní schopnosti podle § 3 odst. 2 uvedené vyhlášky zvýšila o 10 %, takže celkově činí míra poklesu pracovní schopnosti 30 %.

13. K provedenému dokazování žalobce uvedl, že s jeho výsledkem nesouhlasí. Skutečnosti v posudku uvedené jsou pravdivé, jeho zdravotní stav se zhoršil, nyní ho čeká operace pravého oka. Žalobce uvedl, že neví, zda se skutečnost, že nosí brýle a má 3 dioptrie, hodnotí tak, že je oko zdravé. Dále uvedl, že to sice nemá jak doložit, ale nesouhlasí s postupem lékařky při potížích s okem v roce 2021, péče se mu nezdála odpovídající. Žalobce i žalovaná tedy setrvali na svém stanovisku.
14. Provedené důkazy – posudek posudkové komise ze dne 3. 5. 2023 ve spojení s protokolem o jednání posudkové komise z téhož dne – soud hodnotí podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku posudkové komise vypracovaného v intencích § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost posudkové komise a posudek obsahuje stanovené náležitosti. Posudek soud hodnotí z hlediska úplnosti, přesvědčivosti a správnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20; rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nemá medicínské znalosti a nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav a pokles pracovní schopnosti posuzovaného.
15. V souzeném případě posudková komise vypracovala posudek v řádném složení, za účasti odborné lékařky z oboru oftalmologie, což odpovídá tomu, že žalobce má dlouhodobé potíže se zrakem, absolvoval řadu očních operací, odvolával se především na lékařské zprávy z očních vyšetření, propouštěcí zprávy po operaci očí, které nebyly dle jeho názoru dostatečně zhodnoceny. Přítomnost odborné lékařky z uvedeného oboru byla logicky zvolena také s ohledem na to, jaká rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena při předchozím posouzení posudkovými službami OSSZ a žalované. Současně tak mohla posudková komise prostřednictvím odborné lékařky provést vlastní vyšetření zdravotního postižení žalobce. Žalobce se k jednání posudkové komise ovšem nedostavil, omluvil se. Protože však měla posudková komise dostatečnou podkladovou zdravotní dokumentaci, posudek vypracovala na jejím základě. Z uvedeného soud dovozuje, že žalobcuv zdravotní stav mohl být řádně zhodnocen dle posudkových kritérií, jak jsou stanovena v kapitole VII. přílohy č. 1 k vyhlášce č. 359/2009 Sb., která zahrnuje postižení oka, očních adnex, zraku.
16. Soud dále ověřil, že posudková komise měla pro posouzení zdravotního stavu žalobce dostatek podkladů. Konkrétně vycházela z podkladů ve spise OSSZ a posudkové lékařské služby žalované, zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. X. K dispozici měla posudková komise zejména celou řadu doposud nashromážděných odborných lékařských zpráv z oboru očního lékařství, včetně těch, které žalobce přiložil. Posudková komise zaznamenala zejména obsah lékařské zprávy MUDr. X ze dne 30. 12. 2022 z oční

ambulance, která byla vypracována bezprostředně po datu vydání napadeného rozhodnutí. K doložení dalšího zdravotního postižení žalobce měla posudková komise zejména lékařskou zprávu z neurologické ambulance MUDr. X ze dne 31. 8. 2022, která objektivizovala stav páteře. Posudek posudkové komise závěry odborných nálezů reflektoval, ve shodě s nimi konstatoval stav po amoci sítnice vlevo v říjnu 2021, stav po operaci katarakty oboustranně v roce 2003 a stav po opakované repozici dislokace čoček. Posudková komise neopomenula uvést i další žalobcova onemocnění, a to stav po trimalleolární tříštivé zlomenině TC kloubu vpravo v roce 2016 a statodynamickou insuficienci TH/L páteře při asymetrické zátěži končetin po úrazu pravého hlezna s poruchou stereotypu chůze. Je třeba dodat, že zdravotní stav žalobce posudková komise hodnotila k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 20. 12. 2022. Nebylo proto pochybením, pokud se blíže nezabývala lékařskými zprávami dokumentujícími žalobcův aktuální zdravotní stav a zdravotní zákroky po tomto datu. Případné zhoršení zdravotního stavu, k němuž dojde po vydání napadeného rozhodnutí, může být zohledněno v řízení o nové žádosti o invalidní důchod.

17. Podle názoru soudu posudková komise přesvědčivě určila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, zcela ve shodě s předchozím posudkem posudkové lékařské služby žalované, kterou je stav po amoci sítnice vlevo v říjnu 2021, stav po operaci katarakty oboustranně v roce 2003 a stav po opakované repozici dislokace čoček. Žádná z lékařských zpráv, které žalobce bez upřesnění k žalobě přiložil, nevyvrací, že by byla rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určena nesprávně, či že by zdravotní postižení neodpovídalo zařazení dle kapitoly VII přílohy č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb.
18. Posudková komise dostatečně zdůvodnila, proč zdravotní postižení zařadila podle položky 6c uvedené kapitoly, shodně jako posudkové služby žalované. Výslovně konstatovala, že z funkčního hlediska se jednalo o postižení vizu levého oka s normálním vizem pravého oka. Toto postižení oka přitom hodnotila jako těžké, vleklé formy, léčení vzdorující a trvale poškozující funkci jednoho oka, a to levého. Současně dostatečně zdůvodnila, proč nebylo možné uvedené zdravotní postižení hodnotit podle položky 6d, když zdůraznila, že se jednalo o poškození funkce jednoho oka, neboť vizus pravého oka měl žalobce popisovaný v normě 6/6.
19. Podle názoru soudu obsahuje posudek přesvědčivé důvody, pro které posudková komise zvolila horní hodnotu procentní míry poklesu pracovní schopnosti 20 %, právě s ohledem zjištěné komorbidity (ostatní diagnostikovaná zdravotní postižení). Současně zdůvodnila, že obě onemocnění (stav po trimalleolární tříštivé zlomenině TC kloubu vpravo v roce 2016 a statodynamická insuficience TH/L páteře při asymetrické zátěži končetin po úrazu pravého hlezna s poruchou stereotypu chůze) neměla z funkčního hlediska významný dopad na pracovní potenciál žalobce a byla správně řešena právě přiznáním statusu osoby zdravotně znevýhodněné. Posudková komise tedy rovněž tuto skutečnost, které se žalobce v žalobě dovolává, reflektovala. Takové zdůvodnění považuje soud za dostatečné, z posudku tedy lze zjistit, proč nebyla na místě aplikace § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb.
20. A ve shodě s posudkem posudkové služby žalované posudková komise míru poklesu pracovní schopnosti zvýšila o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Tento postup zdůvodnila dříve vykonávanými dělnickými profesemi.

21. Z uvedených důvodů soud hodnotí posudek posudkové komise jako úplný, správný a přesvědčivý. Na jeho úplnosti, správnosti a přesvědčivosti nic neubírá ani skutečnost, že žalobce nebyl osobně přítomen jednání posudkové komise. Žalobce byl k jednání řádně přizván, z účasti se omluvil, ač předchozímu posouzení zdravotního stavu v rámci správního řízení vytýkal, že bylo provedeno, aniž byl k posouzení přizván. K této otázce lze dodat, že osobní vyšetření posuzované osoby posudkovým lékařem není nutnou podmínkou vypracování posudku, žádné zákonné ustanovení ho nepředepisuje (srov. obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-8; ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25; ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012-19; či ze dne 20. 5. 2015, č. j. 3 Ads 214/2014-15; rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). V tomto směru nebylo správní řízení stíženo vadou.
22. Soud dodává, že lékařský postup při ošetření žalobce, resp. zdravotním zákroku v roce 2021, s nímž žalobce vyjádřil při ústním jednání nespokojenost, není předmětem vedeného řízení, soud se proto touto otázkou nezabýval.
23. Soud tedy dospěl k závěru, že v posuzovaném případě byl zákonným způsobem zjištěn pokles pracovní schopnosti žalobce o 30 %, tedy méně než o 35 %. Proto se u žalobce nejedná o invaliditu ve smyslu § 39 odst. 1, odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná postupovala v souladu se zákonem, pokud žalobcovu žádost o invalidní důchod zamítla.
24. Soud uzavírá, že žalovaná v napadeném rozhodnutí vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu, když uvedla, že žalobce není invalidní, a proto v souladu s § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. vyslovila, že se námitky žalobce zamítají a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
25. Na základě shora uvedené argumentace shledal soud žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na ni nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nárok.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 13. červenec 2023

Mgr. Lucie Trejbalová
samosoudkyně